

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Філософський факультет

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В53. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Освітня програма “ Початкова освіта ”
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 013 Початкова світа
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від «30» вересня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	B53. Психолого-педагогічний експеримент
Викладач (-і)	к.психол.н., доцент кафедри загальної та клінічної психології Іванцев Наталія Ігорівна
Контактний телефон викладача	0660602572
Е-mail викладача	nataliya.ivantseva@gmail.com
Формат дисципліни	Очна/заочна/дистанційна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Основне завдання даного курсу – формування цілісного уявлення про теорію психолого-педагогічного експерименту, що базується на загальнонауковій теорії експерименту і включає в себе відомості про способи планування, проведення та обробки даних. А також метою вивчення курсу є: ознайомити студентів з проблемами і нормативами експериментального методу в психолого-педагогічному дослідженні; розглянути процедуру та організацію експерименту. Вивчення курсу є важливою та необхідною умовою засвоєння компетентностей у відповідності із першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, набуття відповідної професійної кваліфікації.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни є формування цілісного уявлення про теорію психолого-педагогічного експерименту, що базується на загальнонауковій теорії експерименту і включає в себе відомості про способи планування, проведення та обробки даних. А також метою вивчення курсу є: ознайомити студентів з проблемами і нормативами експериментального методу в психолого-педагогічному дослідженні; розглянути процедуру та організацію експерименту.</p> <p>Цей курс покликаний допомогти формуванню у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового пізнання психічної реальності.</p> <p>Завдання курсу: формування уявлень про специфіку психолого-педагогічного експерименту; формування знань в області організації і проведення емпіричних досліджень; формування культури планування та проведення психолого-педагогічного експерименту.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). З

К8. Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності

Фахові компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології та педагогіки

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психолого-педагогічне дослідження

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психолого-педагогічного дослідження та технології психолого-педагогічної допомоги

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психолого-педагогічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та

аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
 ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
 ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
 ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
 ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
 ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
 ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Стаціонарна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	24 год.	10 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 год.	16 год.
самостійна робота	120 год.	154 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1,2- й семестри	013 Початкова освіта	4 курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ до наукового дослідження. Методологія наукового дослідження. Принципи наукового мислення.	Лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.	1. Структура методології за Зинченко В. П., Смирнов С. Д. Методологические вопросы психологии. М.: Изд-во Моск. унта, 1982. 128 с. 2. Структура наукового дослідження за Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по	підготовка конспекту по темі; виконання індивідуальних завдань, 6 год.	Усні відповіді (вибірково) - 5 б.	згідно з електронним розкладом

<p>Структура наукового дослідження. Наукове дослідження. Поняття про наукову проблему, етапи її породження. Наукова гіпотеза, види наукових гіпотез. Наукове мислення у психології.</p>		<p>психології: Информ.метод. материалы к курсу «Общая психология». М.: Просвещение, 1986. 272 с.</p> <p>3. Типологія наукового дослідження за Дружинин В. Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с.</p> <p>4. Ознаки науково правильної (продуктивної) гіпотези за Фресс П., Пиаже Ж. Экспериментальная психология. М.: Прогресс, 1966. 430 с.</p> <p>5. Основні правила висунення і перевірки гіпотез за Философский словарь / Под. ред. И. Т. Фролова. 4е изд. М.: Политиздат, 1981. 445 с.</p> <p>6. Характеристики наукової гіпотези та розвиток гіпотез в науковому дослідженні за Дзуки Е. Введение в методологию социальнопсихологического исследования. Милан Новосибирск: Миланский католический уни верситет, 1997. 71 с</p> <p>7. Типологія гіпотез за Дружинин В. Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с.</p>			
<p>Тема 2. Емпіричні методи та їх класифікація. Неекспериментальні методи дослідницької роботи (спостереження, бесіда, проєктивні методи досліджень, тощо). Експеримент як метод психолого-педагогічного дослідження.</p>	<p>Лекція 4 год., семінарське заняття 4 год.</p>	<p>1.Ананьев Б. Г. Методология психологического исследования. СПб.: Международная академия психологических наук, 1994. 24 с.</p> <p>2. Гасюк М.Б. Экспериментальная психология. Курс лекцій Івано-Франківськ 2019.</p> <p>3. Галян О.І. Экспериментальная психология: навч. посіб. – К.: Академвидав, 2012. 400 с.</p> <p>4. Гічан І. С., Гічан. О. І. Экспериментальная психология: практикум. Київ: [б.в.], 2004. 180 с.</p> <p>5.Горбунова В. В. Экспериментальная психология в схемах і таблицях. Навчальний посібник / В. В. Горбунова. – Житомир, 2005. 94 с.</p> <p>6.Кравчук С. Л. Экспериментальная психология: теория і практика психологического эксперимента: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. 286 с.</p>	<p>підготовка конспекту по темі; виконання індивідуальних завдань, 10 год.</p>	<p>Усні відповіді (вибірково)- 5 б</p>	<p>згідно з електронним розкладом</p>

		7.Максименко С Д, Носенко Е Л Экспериментальная психология (дидактический тезаурус) Учеб пособие - М.: МАУП, 2002 - 128 с			
Тема 3. Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування. Методи контролю ефектів спілкування.	Лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.	1.Галян О.І. Експериментальна психологія: навч. посіб. – К.: Академвидав, 2012. – 400 с. 6. Гічан І. С., Гічан. О. І. 2.Експериментальна психологія: практикум– К.: [б.в.], 2004. – 180 с. 3.Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях. Навчальний посібник / В. В. Горбунова. – Житомир, 2005. – 94 с. 4.Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с. 15. 5.Максименко С Д, Носенко Е Л Экспериментальная психология (дидактический тезаурус) Учеб пособие - М.: МАУП, 2002 - 128 с	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 8 год.	Усні відповіді (вибірково) - 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 4. Експериментатор: його особистість і діяльність. Типові помилки експериментатора. Міра впливу особистості дослідника на результат експерименту	Семінарське заняття 2 год.	1. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково – дослідницької діяльності: Підручник. – 2 – ге вид. перероб. і доп. К.:Знання Пресс, 2002. с.39-44. 2. Berger L. «Rater errors» in Concise encyclopedia of Psychology. N.Y., 1987. 3.Дружинин, В.Н. Экспериментальная психология: Учебник для вузов / В.Н. Дружинин. - СПб.: Питер, 2012. - 320 с. 4. Гасюк М.Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій Івано-Франківськ 2019 5.Никандров В.В. Психологическое исследование и его методическое обеспечение. - СПб., 2003	підготовка конспекту по темі; виконання індивідуальних завдань, 8 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 5. Досліджуваний, його особистість і діяльність у процесі дослідження. Мотивація участі досліджуваних у	Семінарське заняття 2 год.	1.Дружинин В. И. Экспериментальная психология-2-е изд, доп - СПб: Питер, 2000 - 320 с 2.Дружинин, В.Н. Экспериментальная психология: Учебник для вузов / В.Н. Дружинин. - СПб.: Питер, 2012. - 320 с.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 6 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом

експерименті. Використання результатів дослідження.		3.Гасюк М.Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій Івано-Франківськ 2019			
Тема 6. Експериментальна взаємодія. Етика психологічних досліджень. Згода на участь у дослідженні. Правове врегулювання, наукове шахрайство та чистота експерименту.	Семинарське заняття 2 год.	1.Мартин Д. Психологические эксперименты. СПб.: ЕВРОЗНАК, 2002. 480 с. 2.Matlin M. W. Human Experimental Psychology. California, 1979. 3.Обозов Н. Н. Психологическое исследование и консультирование. СПб.: МАПН, 1994. 55 с 4. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с. 5. Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым. М.: Прогресс, 1987. 368 с.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 6 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 7. Поняття експериментальної вибірки. Експериментальні групи. Види контрольних груп. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки. Репрезентативність вибірки та проблема еквівалентності груп.	Лекція 2 год. Семинарське заняття 2 год.	1.Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 360 с. 2.Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезау-рус): Навч. посіб. К.: МАУП, 2002. 128 с. 3.Бондарчук О.І. Експериментальна психологія. Курс лекцій. К.: МАУП, 2003. 120 с. 4.Дружинин В.Н. Експериментальная психология.СПб.: Издательство Питер, 2000. 320 с. 5.Константинов В.В. Экспериментальная психология. Курс для практического психолога. СПб.: Издательство Питер, 2006. 272 с.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 8 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 8. Організація психологічного дослідження. Етапи психологічного дослідження. Етапи експериментального спілкування. Роль Інструкції.	Лекція 2 год. Семинарське заняття 2 год.	1.Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 360 с. 2.Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезау-рус): Навч. посіб. К.: МАУП, 2002. 128 с. 3.Бондарчук О.І. Експериментальна психологія. Курс лекцій. К.: МАУП, 2003. 120 с. 4.Дружинин В.Н. Экспериментальная психология.СПб.: Издательство Питер, 2000. 320 с. 5.Константинов В.В. Экспериментальная	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 8 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом

		психология. Курс для практического психолога. СПб.: Издательство Питер, 2006. 272 с.			
Тема 9. Стратегії та плани експериментального дослідження. Стратегії експериментальних досліджень. Класифікація експериментальних планів. Факторні експериментальні плани. Плани для двох незалежних змінних, для трьох і більше незалежних змінних. Ротаційне планування. Практичне застосування факторних експериментальних планів. Зразки проведення комплексних досліджень. Експериментальні плани з малим N. Особливості побудови таких планів. Причини використання планів з малим N.	Лекція 4 год. Семинарське заняття 4 год.	1. Готтсданкер Ф. Основы психологического эксперимента: Учеб. пособие / Пер. с англ. М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1982. 464 с. 2. Кэмпбелл Д. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях. СПб: Социально-психологический центр, 1996. 391 с. 3. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: Теория и методы: учебник для вузов. М.: Аспект Пресс, 2002. 381 с. 4. Мартин Д. Психологические эксперименты. СПб.: ЕВ-РОЗНАК, 2002. 480 с 5. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с. 6. Гудвин Дж. Исследование в психологии: методы и планирование. СПб.: Питер, 2004. 558 с. 7. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс. СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2001. 528 с	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 15 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 10. Доекспериментальні, квазіекспериментальні плани. Характерні їх ознаки. Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження. Значення до експериментальних планів у сучасній науці. Побудова	Лекція 2 год. Семинарське заняття 4 год.	1. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: Теория и методы: учебник для вузов. М.: Аспект Пресс, 2002. 381 с. 2. Мартин Д. Психологические эксперименты. СПб.: ЕВ-РОЗНАК, 2002. 480 с. 3. Кэмпбелл Д. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях СПб: Социально-психологический центр, 1996. 391 с. 4. Гудвин Дж. Исследование в психологии: методы и планирование. СПб.: Питер,	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 10 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом

квaziекспериментальних планів, основні джерела артефактів у квaziекспериментальних планах.		2004. 558 с. 5. Дружинин В.Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с.			
Тема 11. Дослідницька програма в експерименті. Поняття про дослідницьку програму. Постановка проблеми та теоретичний аналіз її. Вибір змінних та формулювання експериментальних гіпотез. Вибір планів та стратегій. Обґрунтування методів виміру експериментального ефекту. Протокол експерименту.	Лекція 2 год. Семинарське заняття 4 год.	1. Мартин Д. Психологические эксперименты. СПб.: ЕВ-РОЗНАК, 2002. 480 с. 2. Горбунова В. В. Экспериментальная психология в схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: «ВД «Професіонал», 2007. 208 с. 3. Гудвином Дж. Исследование в психологии: методы и планирование. СПб.: Питер, 2004. 558 с.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 15 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 12. Аналіз результатів експериментального дослідження. Поняття про якісний аналіз та інтерпретацію результатів експериментального дослідження. Поняття про кількісний аналіз та інтерпретацію результатів експериментального дослідження. Представлення висновків експериментального дослідження.	Лекція 2 год. Семинарське заняття 4 год.	1. Ананьев Б. Г. Методология психологического исследования. СПб.: Международная академия психологических наук, 1994. 24 с. 2. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: Теория и методы: учебник для вузов. М.: Аспект Пресс, 2002. —381 с. 3. Эксперимент и квазиэксперимент в психологии: Учебное пособие / Под ред. Т. В. Корниловой. СПб.: Питер, 2004. 254 с. 4. Горбунова В. В. Экспериментальная психология в схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: «ВД «Професіонал», 2007. 208 с.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 10 год.	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові повідомлення, презентація - 5 б.	згідно з електронним розкладом
Тема 13. Представлення результатів експериментального дослідження.	Лекція 2 год. Семинарське заняття	1. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология. СПб.: Питер, 2001. 320 с. 2. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология:	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації,	Усні відповіді (вибірково)- 5 б. Реферат, письмові	згідно з електронним

Кваліфікаційні наукові дослідження. Діаграми, гістограми та графіки як наочний спосіб представлення результатів дослідження. Особливості використання ілюстраційного матеріалу у результатах дослідження.	ке заняття 2 год.	практический курс. СПб.: праймЕВРОЗНАК, 2001. 528 с. 3. Ти Музика О. Л. Курсові роботи з психології: навчальнометодичний посібник. Житомир, 1999. 38 с. 4.Мацько Л. І., Сидоренко О. М. Українська мова. Навч. посібник. К.: Либідь, 1992. 208 с.	10 год	повідомлення, презентація - 5 б.	розкладом

6. Система оцінювання курсу

Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – травень):

- 1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – максимально 5 бали (чотири оцінки із вісімнадцять семінарських занять);
- 2) дві письмові роботи в межах семінарських занять (тестові завдання і контрольна робота) – максимально 5 бали за кожен окремо.
- 3) контроль за самостійною роботою – здійснюється у поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем. Максимальна кількість балів – 20 балів (за 1 і 2 модуль)

Підсумковий контроль – іспит (екзамен). Письмовий іспит (в екзаменаційному білеті 4 питання, які максимально оцінюються –50 балів.

За бажанням студента можна пройти підсумковий контроль (екзамен) у тестовій формі (із використанням комп'ютерних технологій). У тесті 50 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 бал. Час проходження тестування – 50 хвилин. Максимальна кількість балів – 50.

Загальна кількість – 50 балів.

Сумарна кількість – 100 балів.

Критерії оцінювання знань студентів:

В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Психолого-педагогічний експеримент» закладені наступні критерії:

- 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;
- 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам курсу;
- 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати;
- 4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності)

Виходячи з цього, оцінка «**відмінно**» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем дисципліни, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що

проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й креативного мислення.

Оцінка «**добре**» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем з предмету, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

Оцінка «**задовільно**» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і не достатньо повно вербалізуються.

Оцінка «**незадовільно**» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.

Вимоги до письмової роботи

Перед написанням письмової роботи у форматі тестів, контрольної роботи, самоаналізу тощо студенти отримують завдання та посилання на навчально-методичну й наукову літературу для самостійної підготовки.

За умови виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам:

- формалізовані завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара);
- усі завдання контрольної роботи повинні мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування.;
- кожне завдання контрольної роботи, як правило, повинно розпочинатися словами, а саме: визначити..., обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку... і т. п.

При їх вирішенні студент повинен продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу, розумову діяльність.

За умови проведення контрольної роботи (модульного зрізу) у вигляді тесту, її зміст та оформлення повинні задовольняти вимоги:

- пакет тестових завдань повинен мати не менше 30 варіантів. Кожен варіант повинен містити 20 завдань тестової форми, відповіді на які вимагають знань з усього курсу, термін виконання яких знаходиться в межах однієї академічної години.

При розробці критеріїв оцінки за основу береться повнота і правильність виконання завдань. Окрім цього враховується здатність студента: диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; застосовувати правила й методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; вміння інтерпретувати, аналізувати, давати оцінку фактів, подій; викладати матеріал логічно, послідовно з

	<p>дотриманням вимог ЄСКД та ЄСТД.</p> <p>Оцінка за виконання контрольної роботи чи тестової форми контролю виставляється за чотирибальною системою:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ “відмінно”(80% і більше)- студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі факти, явища та ідеї; має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності, вміє ставити і вирішувати проблемні питання, виявляти особисте ставлення до неї; ✓ “добре”- студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, намагається аналізувати і систематизувати інформацію, застосовувати загальновідомі докази у власній аргументації (70%-79,9%); знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження власних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях (60% - 69,9%); студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях (50% - 59,9%); ✓ “задовільно” - студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, відповідь його правильна, але не достатньо осмислена, вміє застосовувати знання при розв’язуванні задач за зразком (40%-49,9%); студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з неточностями дати визначення понять, сформулювати правило (30%-39,9%); студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити, або повторити за зразком певну операцію, дію (25%-29,9%); ✓ “незадовільно”(до 25%) - студент відтворює менше половини навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання; фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об’єкт вивчення, має здатність елементарного викладу думки; може розрізнити об’єкт вивчення і відтворити деякі його елементи. <p>Виконання індивідуальних завдань покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мисленнєві операції в опрацюванні навчального матеріалу (аналіз, порівняння, конкретизація, узагальнення, класифікація, синтез тощо), а також творчі здібності, комунікативний потенціал, здатність до самоорганізації, що виявляється у спроможності репрезентувати опрацьований матеріал.</p>
Семінарські заняття	<p>На кожному семінарському занятті оцінювання здійснюється на основі таких критеріїв: відповідність змісту виступу студента до змісту питань, що обговорювалися на семінарі; активність</p>

	<p>студента на семінарському занятті; уміння вести дискусію; толерантність при веденні дискусії; обґрунтованість власних суджень; посилення при дискусії (виступах) на першоджерела; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо; вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті; вміння використовувати наочні наявні засоби; вміння робити презентацію з вибраної теми з використанням комп'ютерних технологій; вміння представити результати самостійної творчої роботи.</p> <p>Глибину знань студентів з теми семінарського заняття перевіряється шляхом написанням самостійних робіт, термінологічного диктанту тощо. Порядок набирання балів за семінарські заняття визначається візиткою навчальної дисципліни.</p> <p>До прикладу: вибіркоче опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б.); підготовка і презентація реферату (максимум 5б); індивідуально-самостійна робота (максимум 20 б.).</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль у формі іпиту здійснюється на основі оцінювання рівня досягнення програмних результатів студентами і зарахування всіх виконаних ними завдань та оцінювання письмової роботи на іспити, або тестів у системі дистанційної освіти. Студент(ка) може отримати до 50 балів підсумкових знань та 50 за письмову роботу. Для цього отримані бали сумуються, а їх кількість повинна бути не меншою, ніж 50 балів.</p> <p>Таким чином, студент(ка) допускається до підсумкового контролю (екзамен) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів (максимально – 50).</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Політика курсу «Психолого-педагогічний експеримент» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу, виконати тестові завдання). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Алмаев Н. А. Применение контент-анализа в исследованиях личности: методические вопросы / Н. А. Алмаев. Москва: Институт психологии, 2012. 165 с. 2. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С.Урбина. СПб.: Питер, 2001. 688 с. 3. Бондарчук О.І. Експериментальна психологія: Курс лекцій / О.І. Бондарчук. Київ: МАУП, 2003. 120 с. 4. 	

4. Бурлачук Л. Ф., Морозов С. Н. Словарь-справочник по психологической диагностике / Л. Ф. Бурлачук, Морозов С. Н. – СПб.: Питер, 2001. – 528 с.
5. Галян О.І. Експериментальна психологія: навч. посіб. / О.І. Галян. Київ: Академвидав, 2012. 400 с.
6. Гасюк М.Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ. 2019
7. Гічан І. С., Гічан. О. І. Експериментальна психологія: практикум / І. С. Гічан, О. І. Гічан. Київ: [б.в.], 2004. 180 с.
8. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях. Навчальний посібник / В. В. Горбунова. Житомир, 2005. – 94 с.
9. Готтсданкер Р. Основы психологического эксперимента / Р. Готтсданкер. –Москва: Изд-во МГУ, 1982. 464 с.
10. Гудвин Дж. Исследование в психологии: методы и планирование / Дж. Гудвин. СПб.: Питер, 2004. 558 с.
11. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В.Н. Дружинин. 2-е изд., доп. СПб.: Питер, 2000. 320 с.
12. Квасова Ю. А. Экспериментальная психология: практикум / Ю.А. Квасова. –Набережные Челны: НИСПТиР, 2012. 59 с.
13. Корнилова Т. В. Введение в психологический эксперимент / Т.В. Корнилова. – 2-е изд. – Москва: Изд-во МГУ, 2001. – 256 с.
14. Корнилова Т. В. Экспериментальная психология: учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. Москва: Юрайт, 2013. 640 с.
15. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. Київ: Київський університет, 2008. 286 с.
16. Кэмпбелл Д. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях / Д. Кэмпбелл. СПб.: Соц.-психол. центр, 1996. 392 с.
17. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
18. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус). Навч. посібник / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко. Київ: МАУП, 2002. 128 с.
19. Мартин Д. Психологические эксперименты / Д. Мартин СПб.: Еврознак, 2002. 480 с.
20. Методы исследования в психологии: квазиэксперимент: Учеб. пособие для вузов / Под ред. Т. В. Корниловой. Москва: Форум, 1998. 296 с.
21. Панова Т. В. Общая и экспериментальная психология: наблюдение: [учебно-методическое пособие] / Т. В. Панова. Пенза:

ПГПУ, 2012 43 с.

22. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии: Учеб. пособие // Под общей ред. Крылова А. А., Маничева С. А. СПб.: Питер, 2000. 560 с.
23. Солсо Р. Л., Джонсон Х. Х., Бил М. К. Экспериментальная психология: практический курс / Р. Л. Солсо, Х. Х. Джонсон, М. К. Бил. СПб.: праймЕВРОЗНАК, 2001. 528 с.
24. Эксперимент и квазиэксперимент в психологии: Учебное пособие / Под ред. Т. В. Корниловой. СПб.: Питер, 2004. – 254 с.

Викладач – Іванцев Наталія Ігорівна